

למחזיקו, אדם שאומר דבר כל כך יפה מרגיש כאילו ברוח הקודש השיג את זה. ככל שם מבואר והוא ספר (חאריץ סימן ר"ח). ויש לי הוכחה לזה מהראב"ד (פא"ר). הראב"ד כתב פירוש על מסכת עדיות (אנחנו אומרים ע"י, אפילו שלכאורה צ"ל ע"י, מלשון עדות, כמו מלכות מלכויות. אבל מכיון שלא ראינו בגמרא אף פעם ע"י, ברור לאחר הדלית, לכן רגילים לומר ע"י). המסכת הזאת היא משנה ללא גמרא, לא בבלי ולא ירושלמי. אבל זולק מהמשניות מובאים במקום אחר, והראב"ד עשה לה פירוש. הראב"ד כותב בהקדמתו "זה מצאנו בו מן הטוב והישר, יידע (הקורא) כי הוא מן הסוד, כענין שצ"ל סודי ליראיו". מה פירוש "מסודי ליראיו", פירוש משנה זהו סודי וסודי מה זה "זה מצאנו בו מן הטוב", תגיד פירוש פרק זה ומשנה זו נגלו לי מסודי זה ליראיו. אלא כוונתו: אתה הקורא תראה, מה שתמצא בו נכון וכ"כ יפה, זה לא מהמכחי, אלא מסודי זה ליראיו, והוא דרך ענוה. כמה פעמים אדם מרגיש צורך בזה. כך להבדיל אצל אומות העולם, יש כלל פיתגורס (התורט מוכיר את הכלל במסכת כלאים, וכן הרב חוות יאיר בס' קע"ב, רעוד), מי זה פיתגורס? זה מהגוס יוני שזי בסוף תקופת בית ראשון. הוא נתן כלל, אם אנחנו רוצים לדעת מרת אלכסון של שלחן למשל, תקח את האורך ותכפיל אותו בעצמו, וכן את הרוחב ותכפיל אותו בעצמו, תחבר אותם יחד, תוציא שורש מרובע. היום תלחץ על כפתור ויצא לך השורש, אבל פעם היו שוברים את הראש למצוא שורש מרובע. והנה זוגמא פשוטה: אם יש לך משולש ישר זווית, אורכו 4 וזוויתו 3, ואותו רוצה לדעת כמה האלכסון? $4^2 + 3^2 = 16 + 9 = 25$ שורש 25, שורש מרובע של 25 זה 5. ופיתגורס הזה אחרי שגילה כלל זה חשב שכעין נבואה הייתה לו וכמ"ש בוי' טוב הלבנון על חובות הלבבות, שער חשבון הגפס פיג, ב"ה חסאד ועשירים וכ"י על "כמעט שתדמה לנבואה". ע"ש). וככה להבדיל הראב"ד, כשכתב "סודי זה ליראיו" לא הכונה שבא מלאך ואמר לו, אלא הרגיש וראה שהדברים כל כך נכונים לכן כתב זה. וראה לזה, שבדבר זה חלקו עליו כמעט כל האחרונים. המג"א (סימן תקס"א סק"ב) תופס בדעת הרמב"ם שמי שצ"ח להור הבית וי"ב כרת, וכותב שדברי הרמב"ם שרירין וקיימין, ושכן דעת התוס' בשבועות (דף י"ד ע"ב) וספר התרומה ואגודה. ע"ש. והנה החזיקו אחריו כל האחרונים. ויש מי שכתב שגם הראב"ד לא התכוין לומר שמוחזר לפלות, אלא רק לומר שאין כרת, כי השכינה נסתלקה משם ולא כמו שהיתה.